ทฤษฎี “ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน”

ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน เป็นการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่ ๑ ไร่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทุกตารางนิ้ว ซึ่งมีเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและพหุภาคีภาคอีสานที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้แปรความคิดของเกษตรผสมผสานไปสู่การปฏิบัติที่สามารถรับรองผล หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการต่อยอดจากแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยจะเป็นการทำการเกษตรในพื้นที่จำกัด เพียง ๑ ไร่ ให้มีรายได้ที่ยั่งยืน

คุณอดิศร พวงชมพู ทำเกษตรแนวใหม่นี้บนที่ดินของตนเองที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งในการทำเกษตรได้ออกแบบการใช้พื้นที่ ๑ ไร่ ออกเป็นส่วนๆ ดังนี้

“ ผังแปลงนา เนื้อที่ 1 ไร่”

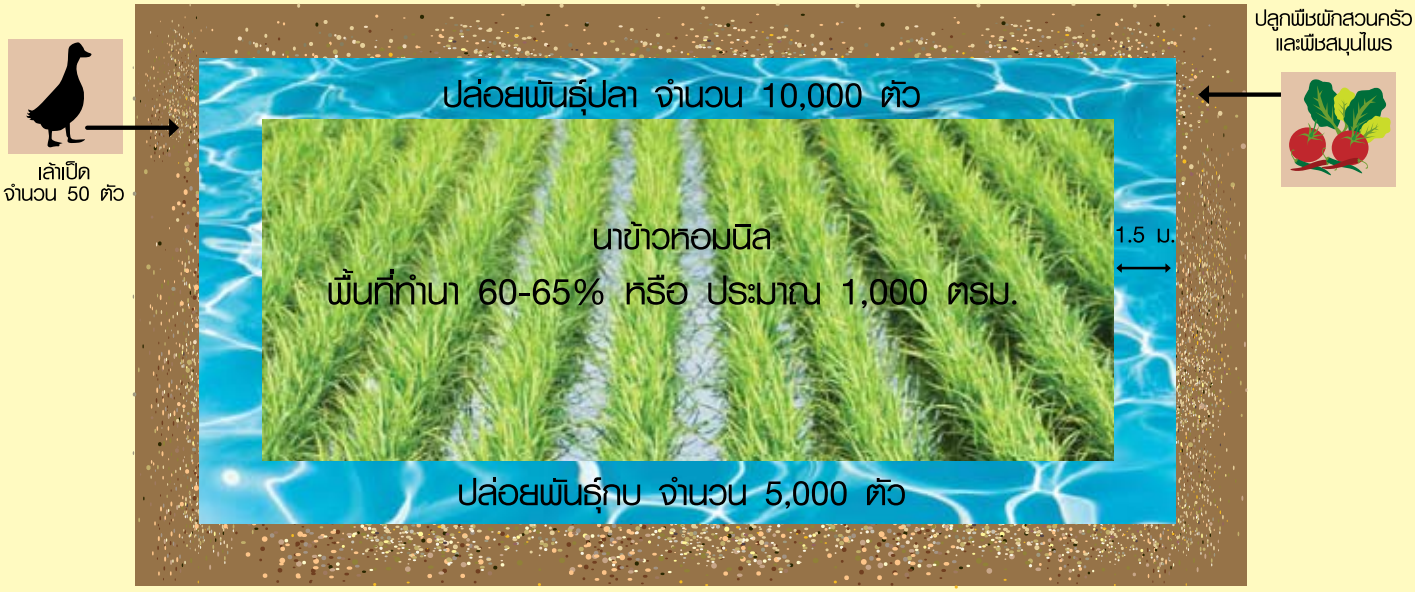

ส่วนแรก คือ พื้นที่นาสำหรับปลูกข้าว เป็นที่สร้างแพลงก์ตอน สาหร่าย ที่เป็นอาหารปลาและกบ

ส่วนที่สอง คือ ร่องน้ำรอบนาข้าว สำหรับเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงหอย ซึ่งมูลสัตว์เหล่านี้จะกลายส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อาหาร และเป็นปุ๋ยให้กับข้าวด้วย

ส่วนที่สาม คือ พื้นที่บนคันนาขยายให้กว้าง และสามารถใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชผัก เช่น ผักสวนครัว พืชสมุนไพรเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน และสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกร แนวเขตบนคันนาบางส่วนแบ่งไว้สำหรับเลี้ยงเป็ด เป็ดจะไปหากินตามแปลงนา เกษตรกรสามารถบริโภคไข่เป็ด และนำไปจำหน่ายได้ด้วย

ที่ดินที่เข้าร่วมโครงการ “พออยู่ พอกิน กับที่ดิน บสก.”

แนวคิด “ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน”

จังหวัดเชียงใหม่ ติดต่อโทร. 053-266-472-4

ลำดับ	รหัสทรัพย์	เอกสารสิทธิ์	ที่ตั้งทรัพย์ ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เนื้อที่ ไร่ งาน ตรว.	ราคาขาย
1	A-CHM-VL-0233	โฉนด 22319	แม่ปูคา	สันกำแพง	เชียงใหม่	5-1-0	2,205,000.-
2	A-CHM-VL-0305	โฉนด 22320	แม่ปูคา	สันกำแพง	เชียงใหม่	6-0-0	1,764,000.-
3	A-CHM-VL-0306	โฉนด 22321	แม่ปูคา	สันกำแพง	เชียงใหม่	6-1-96	1,908,000.-
4	A-CHM-VL-0307	โฉนด 22322	แม่ปูคา	สันกำแพง	เชียงใหม่	2-1-28	683,000.-
5	A-CHM-VL-0309	โฉนด 5669	แม่ปูคา	สันกำแพง	เชียงใหม่	6-0-0	1,764,000.-
6	A-CHM-VL-0310	โฉนด 5670	แม่ปูคา	สันกำแพง	เชียงใหม่	3-2-43	1,061,000.-
7	B-CHM-VL-0105	นส.3 ก 235	แม่แฝกใหม่	สันทราย	เชียงใหม่	3-0-80	840,000.-
8	E-CHM-VL-0007-9	โฉนด 57343-5	ทุ่งปี้	แม่วาง	เชียงใหม่	1-3-55	**ขายแล้ว**
9	P-CHM-VL-0154	โฉนด 21135-8	ช่อแล	แม่แตง	เชียงใหม่	1-1-89	310,000.-
10	P-CHM-VL-0159	โฉนด 21105-8, 21117-20	ช่อแล	แม่แตง	เชียงใหม่	1-1-96	**ขายแล้ว**
11	P-CHM-VL-0160	โฉนด 21109, 21113-6	ช่อแล	แม่แตง	เชียงใหม่	2-0-4	**ขายแล้ว**
12	Z-CHM-VL-0001	โฉนด 26141	สารภี	สารภี	เชียงใหม่	3-1-46	1,615,000.-

จังหวัดลำพูน ติดต่อโทร. 053-266-472-4

1	B-LPO-VL-0185	โฉนด 117806-7	บ้านแป้น	เมือง	ลำพูน	3-3-66	**ขายแล้ว**

จังหวัดเชียงราย ติดต่อโทร. 053-711-763

1	4-CHR-VL-0101	โฉนด 69878	ห้วยสัก	เมืองเชียงราย	เชียงราย	6-2-75	**ขายแล้ว**
2	B-CHR-VL-0119	โฉนด 11690*	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	3-2-9	297,000.-
3	B-CHR-VL-0119	โฉนด 11690*	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	3-0-46	229,000.-
4	B-CHR-VL-0119	โฉนด 11690*	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	3-3-78	290,000.-
5	B-CHR-VL-0119	โฉนด 11690*	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	3-3-78	290,000.-
6	B-CHR-VL-0119	โฉนด 11690*	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	3-3-78	290,000.-
7	E-CHR-VL-0002	โฉนด 122390	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	2-2-62.9	1,396,000.-
8	E-CHR-VL-0002	โฉนด 122392	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	3-0-0	1,260,000.-
9	E-CHR-VL-0002	โฉนด 45625	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	2-3-22.2	1,179,000.-
10	E-CHR-VL-0002	โฉนด 45626	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	1-1-49.1	721,000.-
11	E-CHR-VL-0006-11	นส.3 ก 1287-92	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	2-2-41	1,096,000.-
12	E-CHR-VL-0017-18	นส.3 ก 1307, 1310-1, 1399	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	1-2-76	771,000.-
13	E-CHR-VL-0020-23	นส.3 ก 1312-5	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	1-2-67	702,000.-

หมายเหตุ : รายละเอียดทรัพย์ และราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

*อยู่ระหว่างแบ่งแยกเป็นแปลงย่อย

ที่ดินที่เข้าร่วมโครงการ “พออยู่ พอกิน กับที่ดิน บสก.”

แนวคิด “ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน”

จังหวัดเชียงราย ติดต่อโทร. 053-711-763

ลำดับ	รหัสทรัพย์	เอกสารสิทธิ์	ที่ตั้งทรัพย์ ตำบล อำเภอ จังหวัด	เนื้อที่ ไร่ งาน ตรว.	ราคาขาย
14	O-CHR-VL-0028, 0030	โฉนด 15202, 15787	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	2-1-3	380,000.-
15	O-CHR-VL-0029, 0034	โฉนด 15246, 17302	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	3-0-60	662,000.-
16	O-CHR-VL-0032	โฉนด 15902	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	2-3-76	494,000.-
17	O-CHR-VL-0033	โฉนด 17013	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-0-94	208,000.-
18	O-CHR-VL-0035	โฉนด 17076-78	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	4-2-87	793,000.-
19	O-CHR-VL-0035	โฉนด 17079-80	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	3-1-0	546,000.-
20	O-CHR-VL-0120	โฉนด 15253	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-2-15	308,000.-
21	O-CHR-VL-0121	โฉนด 15903	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-1-63	225,000.-
22	O-CHR-VL-0123	โฉนด 15179	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	5-1-45	858,000.-
23	O-CHR-VL-0124	โฉนด 15237	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-1-14	257,000.-
24	O-CHR-VL-0125, 0130	โฉนด 15251, 16694	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	3-1-6	653,000.-
25	O-CHR-VL-0126	โฉนด 15750	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-1-65	226,000.-
26	O-CHR-VL-0127	โฉนด 15757	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-2-35	254,000.-
27	O-CHR-VL-0129	โฉนด 16693	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-2-45	258,000.-
28	O-CHR-VL-0131	โฉนด 16795	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-2-50	325,000.-
29	O-CHR-VL-0132	โฉนด 16808	แม่เจดีย์ใหม่ เวียงป่าเป้า เชียงราย	1-1-11	256,000.-

จังหวัดเชียงราย ติดต่อโทร. 054-431-374

1	B-CHR-SH-0204	โฉนด 41572	ดอยงาม พาน เชียงราย	11-0-36	1,502,000.-

จังหวัดลำปาง ติดต่อโทร. 054-431-374

1	B-LPA-VL-0304	โฉนด 3799, 667	วังแก้ว วังเหนือ ลำปาง	2-3-6	291,000.-

จังหวัดลำปาง ติดต่อโทร. 054-217-127

1	DA-LPA-VL-0119	โฉนด 110343	ชมพู เมือง ลำปาง	4-0-44	346,000.-
2	DA-LPA-VL-0132, 0137	โฉนด 6847, 6848	วอแก้ว ห้างฉัตร ลำปาง	15-1-29	**ขายแล้ว**

จังหวัดระยอง ติดต่อโทร. 038-611-591

1	L-RAY-VL-0119	โฉนด 27668	บ้านฉาง บ้านฉาง ระยอง	2-1-61.6	1,263,000.-

หมายเหตุ : รายละเอียดทรัพย์ และราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

*อยู่ระหว่างแบ่งแยกเป็นแปลงย่อย

ที่ดินที่เข้าร่วมโครงการ “พออยู่ พอกิน กับที่ดิน บสก.”

แนวคิด “ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน”

จังหวัดจันทบุรี ติดต่อโทร. 038-611-591

ลำดับ	รหัสทรัพย์	เอกสารสิทธิ์	ที่ตั้งทรัพย์ ตำบล อำเภอ จังหวัด	เนื้อที่ ไร่ งาน ตรว.	ราคาขาย
1	H-CHA-VL-0123	โฉนด 9232	พลวง เขาคิชกูฏ จันทบุรี	1-1-84	1,043,000.-

จังหวัดชลบุรี ติดต่อโทร. 038-467-735-8

1	A-CHO-VL-0433	โฉนด 45063	บางพระ ศรีราชา ชลบุรี	3-3-27	1,203,000.-
2	A-CHO-VL-0435	โฉนด 4334	บางพระ ศรีราชา ชลบุรี	3-3-89	994,000.-
3	A-CHO-VL-0442	โฉนด 4547	บางพระ ศรีราชา ชลบุรี	3-1-34	886,000.-
4	H-CHO-VL-0362, 0366,0367	นส.3 ก 2336, 2337,2338	บ่อวิน ศรีราชา ชลบุรี	1-3-50	1,056,000.-

จังหวัดกาญจนบุรี ติดต่อโทร. 032-211-045

1	B-KAN-VL-0398	โฉนด 32858-32860	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	2-3-79	621,000.-
2	B-KAN-VL-0399	โฉนด 33229,32864, 33241,32863,33228, 32862	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	3-1-79	726,000.-
3	B-KAN-VL-0407	โฉนด 33232,32868, 33231,32867,33230, 32866	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	3-3-58	818,000.-
4	B-KAN-VL-0400	โฉนด 32889,32890, 33233,32880,32886, 33239	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	3-1-57	713,000.-
5	B-KAN-VL-0408	โฉนด 33234,32881, 32887	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	2-0-33	438,000.-
6	B-KAN-VL-0409	โฉนด 33235,32882, 32888	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	2-0-84	464,000.-
7	B-KAN-VL-0410	โฉนด 32884,33236, 32883	ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	2-0-13	427,000.-

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ติดต่อโทร. 035-524-183-5

1	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า มหาราช พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-
2	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า มหาราช พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-
3	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า มหาราช พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-
4	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า มหาราช พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-

หมายเหตุ : รายละเอียดทรัพย์ และราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

*อยู่ระหว่างแบ่งแยกเป็นแปลงย่อย

ที่ดินที่เข้าร่วมโครงการ “พออยู่ พอกิน กับที่ดิน บสก.”

แนวคิด “ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน”

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ติดต่อโทร. 035-524-183-5

ลำดับ	รหัสทรัพย์	เอกสารสิทธิ์	ที่ตั้งทรัพย์ ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เนื้อที่ ไร่ งาน ตรว.	ราคาขาย
5	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-
6	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-
7	C-AYT-VL-0103	โฉนด 3872*	น้ำเต้า	มหาราช	พระนครศรีอยุธยา	2-0-50	446,285.-
8	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-
9	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-
10	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-
11	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-
12	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-
13	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-
14	L-AYT-VL-0119	โฉนด 6027*, 9020*	บ้านคลัง	บางบาล	พระนครศรีอยุธยา	2-3-42.68	540,000.-

จังหวัดสระบุรี ติดต่อ โทร. 036-223-989

1	L-SRA-VL-0130	โฉนด 26108*	หนองโรง	หนองแค	สระบุรี	2-0-35	565,000.-
2	L-SRA-VL-0130	โฉนด 26108*	หนองโรง	หนองแค	สระบุรี	2-0-35	565,000.-
3	L-SRA-VL-0131	โฉนด 26106	หนองโรง	หนองแค	สระบุรี	2-0-91	610,000.-
4	L-SRA-VL-0132	โฉนด 26107*	หนองโรง	หนองแค	สระบุรี	1-3-87	535,000.-
5	L-SRA-VL-0132	โฉนด 26107*	หนองโรง	หนองแค	สระบุรี	1-3-87	535,000.-

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ติดต่อ โทร. 077-284-961-3

1	O-SRT-VL-0005	นส.3 ก 2721-2726	หนองไทร	พุนพิน	สุราษฎร์ธานี	1-2-19	521,000.-
2	O-SRT-VL-0100	นส.3 ก 2768-2773	หนองไทร	พุนพิน	สุราษฎร์ธานี	1-1-98	503,000.-

จังหวัดปัตตานี ติดต่อ โทร. 073-223-740-2

1	B-PAT-VL-0105, 0123	โฉนด 6763, 6764	ตุยง	หนองจิก	ปัตตานี	1-3-62.7	1,679,000.-

หมายเหตุ : รายละเอียดทรัพย์ และราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า
*อยู่ระหว่างแบ่งแยกเป็นแปลงย่อย

นอกจากนั้น การทำเกษตรลักษณะนี้ เป็นแนวคิดที่คำนึงถึงระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ โดยมีขั้นตอนในการนำก้อนจุลินทรีย์มาปรับปรุงทั้งดิน และน้ำในแปลงเกษตร เพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับพื้นดินและพื้นน้ำ การเกิดแพลงก์ตอนแดง แพลงก์ตอนเขียว อันจะเป็นจุดเริ่มต้นของห่วงโซ่อาหาร สำหรับสิ่งมีชีวิตในน้ำ เช่น ปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียน และกบ เป็นต้น ที่ถูกปล่อยลงไปในร่องน้ำ และเจริญเติบโตเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์

เป็ดที่เลี้ยงไว้จะกินหอยเชอร์รี่ที่เป็นศัตรูของข้าวรวมถึงไข่หอยเชอร์รี่ มูลสัตว์ที่ถ่ายออกมาจะทำหน้าที่เป็นปุ๋ยและเป็นอาหารของปลา กุ้ง และหอย ปลาจะกินแพลงก์ตอน กบจะคอยกินแมลงที่กินต้นข้าว ซึ่งในวงจรของสัตว์เหล่านี้ จะพึ่งพาห่วงโซ่อาหารตามวัฏจักรเป็นหลัก

สิ่งที่ต้องคำนึง และระมัดระวังในการทำเกษตร คือ การต้องพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ต้องสังเกต และมีวินัยในการดูแลพื้นที่อย่างจริงจัง จะส่งผลในระยะเวลาไม่นานนัก

ประมาณการรายรับ - รายจ่าย จากการทำเกษตร แนวคิด “ทำกิน ๑ ไร่ ทำได้ ๑ แสน”

รายจ่าย	รวม
การปรับปรุงพื้นที่ เช่น ขุดร่องน้ำ	10,000.-
การปรับปรุงสภาพดิน และน้ำ เช่น การทำจุลินทรีย์	5,000.-
ค่าพันธุ์ข้าวหอมนิล	1,000.-
ค่าพันธุ์ปลา จำนวน 10,000 ตัว	10,000.-
ค่าพันธุ์กบ จำนวน 5,000 ตัว	5,000.-
ค่าพันธุ์เป็ด จำนวน 50 ตัว	5,000.-
อาหารปลา และอาหารลูกกบ (ช่วง 1 เดือนแรก)	3,000.-
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่างๆ (เดือนละ 3,000 บาท)	36,000.-
	75,000.-

รายรับ	รวม
ข้าวหอมนิล	30,000.-
ไข่เป็ด	32,000.-
ปลา	36,000.-
กบ	90,000.-
	188,000.-
หัก รายจ่าย	75,000.-
รายรับสุทธิ	113,000.-

* หมายเหตุ : - ผลผลิต จะขึ้นอยู่กับการปฏิบัติที่ถูกต้องตามทฤษฎี และรายรับจากการขายจะแปรเปลี่ยนไปตามราคาตลาดของแต่ละพื้นที่ (ไม่รวมพืชผักสวนครัว ซึ่งใช้บริโภค และขายบางส่วน)

- สำหรับรายจ่าย ตามตารางข้างต้นเป็นประมาณการจากการทดลองดำเนินการในแปลงสาธิต ซึ่งอาจเพิ่มขึ้น หรือลดลงตามสภาพของพื้นที่ที่แตกต่างกัน